

Світлана Прищепя

викладач кафедри загальної педагогіки, педагогіки вищої школи та управління
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КЛАСНИХ КЕРІВНИКІВ

В умовах значних змін у соціальному, економічному, політичному житті України актуальною постає проблема професійної підготовки класних керівників та особливостей змісту його роботи.

Завдання школи сьогодні – забезпечити всебічний розвиток особистості кожного учня, створивши необхідні умови [1; с. 5]. Реалізація цієї мети покладена на класного керівника, який повинен володіти, задля цього, певними вміннями та навичками з теорії та методики виховання, методами, прийомами, технологіями організації виховного процесу, безпосереднього здійснення виховної діяльності.

Тому необхідним є реформування та оновлення виховного процесу, переорієнтація методичної роботи з педагогічними працівниками, вдосконалення змісту та методів виховання дітей за допомогою використання інноваційних технологій.

Діяльність класного керівника має урізноманітнювати, поживлявати виховну роботу в класі, спрямовувати її на диференціацію та індивідуалізацію виховання, на ширший і глибший вияв здібностей та уподобань школярів.

Як на наш погляд, вже сьогодні значної уваги варто приділити виховній функції школи, адже засвоєння знань учнями має проходити через попередньо визначену систему виховної роботи. Навіть коли виховання є досить сприятливим та функціонує у соціально прийнятих формах, воно повинне бути доповнене продуманою, творчою, цілеспрямованою виховною діяльністю, яка розширить і збагатить зміст розвитку особистості, учнівського колективу.

На нашу думку, основою виховної діяльності класного керівника є проектування. Адже важливість проектування виховної діяльності спричинена рядом чинників: по-перше, проблемою ефективності виховного процесу; по-друге, необхідністю поступового переходу на гуманістичні парадигми виховання учнів, по-третє, утвердженням нової особистості, яка здатна до самовизначення, самоорганізації, самоактуалізації в умовах сучасності.

Професійна підготовка класних керівників становить собою складну, послідовно впорядковану, динамічну систему, яка спрямована на формування у педагогів спеціальних знань, умінь та навичок здійснювати психолого-педагогічну діагностику, вміння орієнтуватися у виховних ситуаціях та їх прогнозувати, правильно визначати особистісні риси та емоційні стани учнів, добирати найефективніші засоби форми та види життєдіяльності, втілювати їх у процесі психолого-педагогічної взаємодії, розвивати вміння учителів творчо підходити до проектування виховної діяльності класного колективу.

З метою систематичного формування у класних керівників науково-методичної підготовки до проектування виховної діяльності класного колективу виділяємо такі етапи: теоретичний (формування у класних керівників основ спеціального проектування, його сутності, принципів; ознайомлення із основними структурними компонентами проектування, та з їх головними завданнями і діями класного керівника та учнів); практичний (виконання завдань з елементами цілепокладання, прогнозування, моделювання, планування); та діяльнісно-творчий (розробка індивідуальних проектів та представлення на засіданнях методичних об'єднань класних керівників з наступною їх реалізацією).

Пропонуємо ряд завдань, що включають проблемні питання на рівні пізнання, розуміння, що забезпечують формування у класних керівників спеціальних проектувальних знань та вмінь:

- Прокоментуйте визначення “проектування виховної діяльності класного керівника”.
- Що, на вашу думку, означає спроектувати виховну діяльність класного колективу?
- Складіть самостійно план виховної діяльності на рік (для класу). Визначте, які напрями та форми виховної діяльності охоплено вами у плані.
- Зробіть детальний самоаналіз проведеного заходу. З’ясуйте, чи досягли за допомогою заходу поставленої мети, чи вдалося реалізувати усе заплановане.
- На основі діагностичних досліджень складіть психолого-педагогічну характеристику класу, проаналізуйте положення, які визначають формулювання завдань подальшої виховної діяльності.
- Складіть словесний портрет свого майбутнього учня, тобто розробіть цільовий ідеал виховання, вказавши проміжні виховні задачі, що потребують розв’язання на шляху до мети-ідеалу.
- Молодий спеціаліст, у якого виникли труднощі з написанням плану виховної роботи, знайшов план свого колеги-попередника, поставив нові дати. Поясніть, який виховний результат можна отримати в такій ситуації.

Здійснення класними керівниками проектування виховної діяльності класного колективу зведе до мінімуму педагогічні експромти, а, отже, і перетворить його із маловпорядкованої сукупності дій педагогів у системну, наперед спроектовану, творчу педагогічну взаємодію.

Список використаних джерел

1. Кондрашова Л. Методика організації виховної роботи в сучасній школі : навч. пос. / Л. Кондрашова, О. Лаврентьева, Н. Зеленкова. – Кривий Ріг : КДПУ, 2008. – 187 с.